

Stjärnhimlens Tio-i-topp 2004

10. Total månförmörkelse

Torsdag 28 oktober kl 03.14–06.54 inträffar årets andra månförmörkelse. En förmörkelse är alltid en förmörkelse. Tyvärr inträffar denna vid en tråkig tid. Totaliteten varar från kl 04.23 till 05.45.

9. Geminiderna i maximum

Måndag 13 december kl 23. Troget varje år bjuder den här meteorskuren på upp till 120 meteoror i timmen (ZHR). Den här gången stör inget månljus stjärnfallen som utstrålar från Tvillingarna.

8. Toppenår för Venus

Den ljusstarkaste planeten bjuder på skådespel under 2004. Du kan se den som aftonstjärna i väster från nyåret till slutet av maj och som morgonstjärna i öster från början av juli till årets slut. Den 21 maj kl 13.39–14.44 ockulteras den av Månen i dagsljus.

7. Total månförmörkelse

Tisdag 4 maj kl 20.48–00.12 den 5 maj kommer årets första månförmörkelse. Kan vi hoppas på en härlig ljummen majkväll? Totaliteten varar mellan kl 21.52 och 23.08.

6. Kvällsplaneter mars/april

Från mitten av mars och ungefär en månad framåt går det att se fem planeter samtidigt på kvällshimlen! Showtime med Merkurius, Venus, Mars, Jupiter och Saturnus! Merkurius och Venus når båda sina största vinkelavstånd från Solen den 29 mars.

5. Perseiderna stormar?

Esko Lyttinen har räknat ut att Jorden passerar nära (180.000 km) ett stoftspår moderkometen Swift-Tuttle producerade året 1862. Detta KAN (om vi har tur) innebära att vi ser flera hundra meteoror i timmen, kanske till och med en meteorstorm, en kort stund runt kl 22.54 onsdagen den 11 augusti.

4. Komet C/2002 T7 (LINEAR)

Den här kometen kan komma att konkurrera med Hale-Bopp och Hyakutake i ljusstyrka under maj. Tyvärr står den inte bra till för oss nordbor just då. Vi kan istället se den i blygsammare format fram till mars på kvällshimlen (intill Pegasuskvadraten) och eventuellt under april mycket lågt på morgonhimlen.

3. Komet C/2001 Q4 (NEAT)

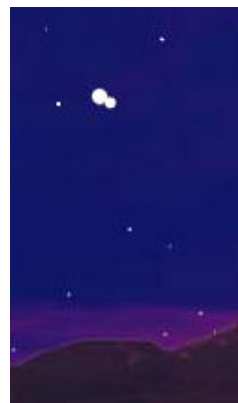
Denna "hårstjärna" rör sig i början av året långt ner på södra stjärnhimlen. Sedan tar det kurs rakt norrut. Vi kan se den från ett par veckor in i maj

och framåt hela sommaren då den rör sig genom Kräftan, Lodjuret och Stora Björnen. Den kan vara av 1:a magnituden i maj men blir snabbt svagare. I månadsskiftet juli/avg ser vi den som en 7:e magnitudens komet i Karlavagnen.

2. Venus och Jupiter i konjunktion

Och inte vilken konjunktion som helst. På fredagsmorgonen den 5 november kan du se himlens ljusaste planeter bara drygt en halv grad från varandra. Vilket smycke!

1. Venuspassage – äntligen!

Once in A Lifetime brukar man säga. Och man vet aldrig – bäst att passa på. Venus passerar framför solskivan tisdag 8 juni kl 07.19–13.22. Nästa gång det inträffar är år 2012. Sedan dröjer det ända till åren 2117 och 2125 innan det är dags igen.

Sammanställt av Sven Mårdh/NAK